

## సకల విద్యల సారము శ్రీమత్తుమే!

పరమాత్మని పవిత్ర పదములు విశ్వమువలెను విరాఘ్రూపములు  
గగనము వలెను సువిశాలములు, పొతొళమునను పరివ్యాప్తములు  
అయిన దాల్చిన ఆ కిరీటము - బ్రహ్మండమునకు అతీతము!  
ఆ భగవంతుడు అగమ్యుడు! అగోచరుడు! అతులితుడు!

(కన్నడ కవిత)

విద్యార్థినీ విద్యార్థులారా! అధ్యాపకులారా!

కన్నడభాషలో ఉపన్యాసాలివ్యాటం నాకు అలవాటు లేదు. దేనికైనా అభ్యాసం అవసరం. నాకు కన్నడలో మాట్లాడే అవకాశం ఎప్పుడోగాని లభించదు. కస్తూరి మీకు తెలుసు. ఆయన సుమారు 30 సంవత్సరాలు నాదగ్గర ఉన్నాడు. తనకు చిక్కిన అవకాశాన్ని సేవ, సాధనల ద్వారా సద్గ్వినియోగం గావించుకున్నాడు. కన్నడభాషలో ఆయన పేరెన్నికగన్న రచయిత, చాలా పవిత్రహృదయుడు, చక్కని సృజనాత్మకశక్తి కల్గినవాడు. ఆయనను అందరూ ‘కన్నడ కస్తూరి’ అని పిలిచేవారు. ఆయన పలికే ప్రతి పలుకులోను కన్నడభాషయొక్క తీయదనము, పవిత్రత వ్యక్తమౌతూఉండేవి. కానీ, నేను మాట్లాడే కన్నడం అంత గొప్పగా ఉండకపోవచ్చ. అక్కడక్కడ పొరపాట్లు దొర్లవచ్చు.

**నారాయణబట్ట సేవాతత్వరత**

నారాయణబట్ట కర్ణాటకలో రెండు సూక్ష్మ స్థాపించాడు - దఖ్షిణ కన్నడ జిల్లాలోని అళికెలో ఒకటి. కోలార్ జిల్లాలోని ముద్దనహళ్ళిలో రెండవది. సత్యసాయి విద్యావిధానమును అమలు పరచే ఆదర్శపిద్యాసంస్థలుగా వాటిని తీర్చిదిద్దటానికి అతను ఎంతో కృపి చేశాడు. అయితే వాటి అభివృద్ధికోసం అతను ఎన్నో అప్పులు కూడా చేశాడు. ఆ అప్పులను తీర్చటానికి అతనికి స్థాయిర్ది కాలేదు. అతను, అతని తల్లి అనేక గ్రామాల్లో, పట్టణాల్లో పర్యాటించి, శ్రీమంతులను కలుసుకొని సూక్ష్మకోసం విరాళాలను సేకరించటానికి ప్రయత్నించారు. కానీ అప్పులు రోజురోజుకూ పెరిగిపోతూవచ్చాయేగాని, అవి తరిగే మార్గం కనిపించలేదు.

ఒకపర్యాయం నారాయణబట్ట్ నావద్దకు వచ్చి పరిస్థితినంతా వివరించాడు. “స్వామి! అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణ ముమ, మిారు తప్ప నాకు దిక్కు లేదు. కరుణించి ఈ రెండు సూక్ష్మ నిర్వహణను మిారు స్వీకరించి నన్ను తరింపజేయండి” అని ప్రార్థిస్తా వచ్చాడు.

“నారాయణబట్టీ! ధైర్యంగా ఉండు. అన్నీ నేను చూసుకుంటాను. నీవు జీవించి నరతకాలం ఆ సూక్ష్మను నీ ఆధీనంలోనే ఉంచుకో” అని నేను ధైర్యం చెబుతూ వచ్చాను. “ఆధ్యాత్మిక విలువలను బోధిస్తా, సేవాకార్యక్రమాలలో పాల్గొంటూ ఆనందంగా ఉండు” అని ఆశీర్వదించాను. అప్పటి నుండి నారాయణబట్ట్ అదైర్యాన్ని విడిచిపెట్టి, ద్విగుణికృతమైన ఉత్సాహంతో పనిచేస్తా ఈ సూక్ష్మను బాగా అభివృద్ధికి తెచ్చాడు; ఆదర్శవిద్యాసంస్థలుగా తీర్చిదిద్దాడు. సాధకులకు మరియు సేవాభావం గలవారికి మార్గదర్శిగా నిలిచాడు. “యద్భావం తద్వపతి.” అతని సత్సంకల్పానికి తగినట్లు అనేకమంది గుణవంతులు, మేధావంతులు మరియు త్యాగభావం కలిగిన అధ్యాపకులు అతనికి తోడుగా నిలిచారు. వారి సర్వస్వాన్ని త్యాగం చేసి ఈ బృహత్తార్యంలో అతనికి అన్ని విధాలుగా సమాకరించారు. ఇప్పుడుకూడా ఆ అధ్యాపకులు అంకితభావంతో పనిచేస్తా ఈ సంస్థలను విజయవంతంగా నడిపిస్తున్నారు.

నారాయణబట్ట్ క్షణమైనా విశ్రాంతి తీసుకోకుండా రాత్రింబవళ్ళు పనిచేస్తా తన సేవాకార్యక్రమాన్ని కొనసాగించాడు. అయితే ఎవరైనా సరే కాలం తీరినప్పుడు కాయం వదలిపెట్టక తప్పదు కదా! భగవంతుడు కాలస్వరూపుడు. కాలం ఎవరికీ లొంగదు. అందరూ కాలానికి లొంగవలసినదే! 1978 లో నారాయణబట్ట్ కారుప్రమాదంలో దేహాన్ని వదలిపెట్టాడు. అతని మరణంతో ఆ విద్యాసంస్థలు అనాధలైనాయి. అప్పుడు గంగాధరభట్, నారాయణరావు, నరసింహమూర్తి... ఏత్తందరూ నావద్దకు వచ్చి “స్వామి! మిారు నారాయణబట్టుకు వాగ్దానం చేసినట్లుగా ఈ సంస్థలను స్వీకరించి మమ్మల్ని ఆదుకోండి” అని ప్రార్థించారు. ఈనాటి విద్యావిధానాన్ని సరిహ్మేన మార్గంలో ప్రవేశపెట్టి, విద్యార్థులను ఆదర్శ ప్రాయులుగా తీర్చిదిద్దాలన్నదే నూ సంకల్పం. ఇటువంటి మంచి పనులను ఎవరు చేపట్టినా నేను వారికి తగినరీతిగా ఉత్సాహప్రోత్సాహములనందిస్తాను. ఐతే అళికె, ముద్దనహళ్ళి సూక్ష్మ బాధ్యతను నేను స్వీకరించటంతోపాటు వాటి నిమిత్తం చేయబడిన బుణాన్నికూడా నేను తీర్చవలసి ఉండినది. అది అంతో ఇంతో కాదు? ఆరోజుల్లోనే పదిలక్ష్ల బుణభారం ఆసంస్థమై ఉండినది.

మరొకవైపున ఆ టీచర్లందరూ “స్వామీ! మిందే మా సర్వస్వం. మిందే మమ్మల్ని కాపాడాలి” అని ప్రార్థిస్తా వచ్చారు. త్రికరణపుద్ధితో కూడిన వారి ప్రార్థన నా హృదయాన్ని కరిగించింది. వెంటనే నేను ఆ విద్యాసంస్థలను స్వీకరించి, వాటికి బుణభారంనుండి విముక్తి కలిగించాను. ముద్దనహళ్ళికి వెళ్లాలంటే నాకెంతో ఇష్టం

అప్పటినుండి నేను బృందావనానికి వెళ్లేటప్పుడుగాని, లేక అక్కడినుండి ఇక్కడికి వెళ్లేటప్పుడుగాని మార్గమధ్యంలో ముద్దనహళ్ళివద్ద కొద్దిసేపు ఆగి అక్కడి విద్యార్థులతో మాట్లాడుతూ వారికి ఉత్సాహాపోత్సాహములను అందిస్తా వచ్చాను.. “దర్శనం పాపనాశనం, స్పర్శనం కర్మవిమోచనం, సంభాషణం సంకటనాశనం.” ఈవిధంగా దర్శన, స్పర్శన, సంభాషణలతో వారి చింతలూ, కష్టాలూ తొలగిపోయాయి. అధ్యాపకులు ప్రశాంతచిత్తముతో, ఇనుమడించిన ఉత్సాహంతో పనిచేస్తా స్వాలును ఎంతో అభివృద్ధికి తెచ్చారు. క్రమేణ అక్కడ ఇంగ్రీషు మిండియం (సి.బి.ఎస్.ఇ) తరగతులనుకూడా ప్రారంభించారు. ఆ అధ్యాపకులందరూ చాలా పవిత్ర హృదయులు. ఒకరిని చూసి ఒకరు మంచిగుణాలను అలవరచుకొంటూ, నైతిక అధ్యాత్మిక విలువలను అభివృద్ధిపరచుకొంటూ ఆదర్శవంతమైన జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు.

ఆధ్యాత్మికమార్గంలో సత్సంగము చాలా ప్రధానమైనది. దుస్సంగానికి దూరంగా ఉండాలి. సత్పురుషుల సాంగత్యాన్ని కోరుకోవాలి. సంస్థల అభివృద్ధికోసం శక్తివంచన లేకుండా కృషి చేయాలి. ఈ విషయంలో అళిక మరియు ముద్దనహళ్ళి అధ్యాపకులు చక్కని ఆదర్శాన్ని అందిస్తున్నారు. పరస్పరం సహకరించుకొని, ఐకమత్యంతో పనిచేసి వాటిని పరిపూర్ణమైన విద్యాసంస్థలుగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. వారి నిరంతర కృషి ఫలితంగా ఈ విద్యాసంస్థలు ఇప్పుడు కాలేజీ స్థాయికి చేరుకొని గౌప్య కీర్తి గడించాయి. ప్రజలు వీటిని శ్రీ సత్యసాయి కాలేజీలని కీర్తిస్తున్నారు. మున్మందు ఇవి మరిన్ని సదుపాయాలను సమకూర్చుకొని పూర్తిస్థాయిలో పని చేసే కాలేజీలుగా దూషాందగలవు. ముద్దనహళ్ళికి వెళ్లాలంటే నాకెంతో ఇష్టం. పూర్వం అనేకసార్లు అక్కడికి వెళ్ళి విద్యార్థులకు, అధ్యాపకులకు తగిన సూచనలు, సలహాలను అందిస్తువచ్చాను. కానీ, ఇప్పుడు కాలం మారింది, పరిస్థితులూ మారిపోయాయి. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో అక్కడికి ఇంతకు పూర్వం మాదిరి తరచుగా వెళ్లడానికి వీలుకాదు. ఇప్పుడు నా కారువెనుక వందలాది కార్పు బయలుదేరుతాయి. అంతమందికి భోజన, వసతి సౌకర్యాలను

కల్పించటం చాలా శ్రమతో కూడుకున్న పని. ఆ టీచర్లను ఇబ్బంది పెట్టుకూడదనే ఉద్దేశ్యంతోనే నేను అక్కడికి వెళ్ళడం తగ్గించాను.

ఇంక అళికె విషయానికి వద్దాము. ముద్దనహళ్ళి సుగ్గలుతో పాటుగా అళికె సుగ్గలును కూడా నాకు అప్పగించారు. అళికె ఇక్కడికి చాలా దూరంలో ఉన్నది. కనుక అక్కడికి తరచుగా వెళ్ళిరావడానికి వీలుకాదు. అంతమాత్రంచేత అళికెపై స్వామికి ప్రేమలేదని భావించరాదు. స్వామిని అళికెకు రావలసిందిగా వాళ్ళు అనేక సంవత్సరాలుగా ప్రార్థిస్తూ ఎచ్చారు. రెండేళ్ళ క్రితం ఒక రోజున గంగాధరభట్ “స్వామి! మాకు వయస్సు పైబడుతున్నది. మేము బ్రతికి ఉండగా కనీసం ఒక్కస్తారైనా మిఱు మా గ్రామానికి విచ్చేసి మా విద్యాసంస్థలను పాపనం చేయాలి” అని ఎంతగానో ప్రార్థించాడు. అతనంతగా ప్రాధేయపదుతుంటే నేను కాదనలేకపోయాను. హృదయపూర్వకమైన అతని ప్రార్థనను నేను అంగీకరించక తప్పలేదు. వెంటనే నేనోక పెలికాప్ట్టను అదెకు తీసికొని అళికెకు వెళ్ళాను.

అళికెలో ఒక్క గంగాధరభట్ తప్ప ఆ సంస్థను నిర్వహించగల సామర్థ్యం గలవారు మరొకరు లేరు. కనుకనే నేను ఆయనతో చెప్పాను - “గంగాధరభటీ! నీవు అళికెలో నా ప్రతినిధిగా ఉంటూ ఈ విద్యాసంస్థను నిర్వహించాలి. నీవు పలికే ప్రతి పలుకులోను, నీవు చేసే ప్రతి చర్యలోను స్వామి ప్రేమతత్వం ప్రతిబింబించాలి. నీవు కేవలం ఒక నిమిత్తమాత్రుడవేనని, చేయించేదంతా స్వామియే అన్న దృఢమైన విశ్వాసంతో నీకర్తవ్యాస్ని నిర్వర్తించు” స్వామి ఆదేశాన్ని అనుసరించి గంగాధరభట్ భక్తి ప్రథమతో, అంకితభావంతో తన కర్తవ్యాస్ని చక్కగా నిర్వర్తిస్తున్నాడు. ఈ విద్యాసంస్థలు రెండూ దిన దినాభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. నిన్న కనిపించినట్లు ఈరోజు కనిపించవు. అంత వేగంగా అవి అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. అంకితభావం, త్యాగనిరతి కలిగిన అధ్యాపకుల నిరంతర కృషివలననే ఇది సాధ్యమైంది.

### ‘ఎడ్యుకేషన్’ - ‘ఎడ్యుకేర్

ప్రశాంతినిలయం, బృందావనం మరియు అనంతపురములలో ఉన్న మా విద్యా సంస్థలు కూడా గొప్ప అభివృద్ధిని సాధించాయి. అది అంతర్మఖమైన అభివృద్ధి. అది ‘ఎడ్యుకేర్’ వల్లనే సాధ్యమైంది. ‘ఎడ్యుకేర్’ అనగా ఏమిటి? మానవునిలో అంతర్మఖంగా ఉన్న మానవతావిలువలను వెలికితీసేదే ‘ఎడ్యుకేర్’. ప్రతి వ్యక్తిలోను మానవతావిలువలు అవ్యక్తంగా

ఉన్నాయి. వాటిని ఆవిర్భవింపజేసుకోవాలి. పుస్తకంలో ఉన్న విషయాలను మస్తకంలోకి ఎక్కించుకోవటం ‘ఎడ్యూకేర్’ అనిపించుకోదు. హృదయకుమలాన్ని వికసింపజేయునదే ‘ఎడ్యూకేర్’. దీనివలన మనం విలువలను గ్రహించటమేగాక, వాటిని ఆచరణలో పెట్టి ఇతరులకు కూడా అందించగల్లుతాము. ఇందులో బోధన మరియు ఆచరణ రెండూ ప్రధానమైనవి. విద్యార్థులలో అందర్ఘాతంగా ఉన్న దివ్యశక్తులు వారు చేసే ప్రతి పనిలోను ప్రతిబింబించాలి. అందునిమిత్తం ఈనాటి విద్యావిధానంలో తగిన మార్పులు తెప్పించాలి.

ఈనాటి విద్యార్థులకు ‘ఎడ్యూకేర్’ అంటే ఏమిటో తెలియదు. ‘ఎడ్యూకేర్’ అనే పదంలో గొప్ప అంతరార్థమున్నది. ‘ఎడ్యూకేర్’ ప్రేమను అభివృద్ధిపరుస్తుంది. సత్యధర్మాలను పోషిస్తుంది. అనాదికాలమునుండి భారతదేశమును అన్నివిధాలుగా సంరక్షిస్తూ వచ్చినవి సత్యధర్ములే! అయితే, సత్యధర్మములు మనకు బయటి నుండి లభించేవి కావు. బయటినుండి లభించేది ఏదీ శాశ్వతమైనది కాదు. హృదయమునుండి ఆవిర్భవించేది ఒక్కటే శాశ్వతమైనది. ‘ఎడ్యూకేర్’ అనేది హృదయమునుండి ఆవిర్భవించి ఎదుటి వ్యక్తుల హృదయాల్లోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఇటీవల ప్రశాంతి నిలయంలో వైస్ చాస్ట్స్ లర్ సదస్సు జరిగింది. దేశంలోని వివిధ యూనివర్సిటీల వైస్ చాస్ట్స్ లర్లు 26 మంది అందులో పాల్గొన్నారు. ‘ఎడ్యూకేర్’ను గురించి తెలుసుకొవాలని వాళ్ళు ఎంతో ఆసక్తిని కనబరాచు. అన్ని విద్యాసంస్థల్లోను ఈ విధానమును అమలుచేయాలని ఉత్సాహం వ్యక్తం చేశారు. ఈ ప్రపంచములో విద్యను మించిన ధనము లేదు. అయితే, విద్య అంటే ‘బుకిష్ నాలెడ్జ్’ కాదు. ‘ఎడ్యూకేర్’ అనేదే నిజమైన విద్య, ప్రాపంచికమైన విద్య (ఎడ్యూకేషన్) మస్తకమునుండి ఆవిర్భవిస్తుంది. నిజమైన విద్య (ఎడ్యూకేర్) హృదయము నుండి ఆవిర్భవిస్తుంది.

విద్యార్థులారా! మీరు ఏ కర్మనాచరించినప్పటికీ ప్రేమను ఆధారం చేసుకోవాలి. హృదయంలో ప్రేమను నిరంపకోవాలి. అదే ‘ఎడ్యూకేర్.’ సత్యధర్మములు రెండూ ప్రేమయొక్క ప్రతిబింబములే! సత్యధర్మములను అనుసరించినప్పుడే మీరు శాంతిని అనుభవించగలరు. మీ హృదయాన్ని ప్రేమమయం గావించుకుంటే చాలు, మీ జన్మ సార్థకమౌతుంది. ద్వాపరయుగంలో గోపికలు ప్రేమద్వారానే కృష్ణుని పొందగలిగారు. “కృష్ణ! మాకు ప్రేమ తప్ప మరొకటి అవసరం లేదు. ప్రేమ లేని హృదయం మరుభూమితో సమానం. కాబట్టి, మా హృదయాలను నీ దివ్యప్రేమతత్త్వంతో నింపు” అని ప్రార్థించారు. అయితే, ప్రేమ అనేది

మిారు ఎక్కడినుండో సంపాదించేది కాదు; జన్మతః మిాలోనే ఉన్నది. ఆ ప్రేమను కేవలం మిాతల్లిదండ్రులు మరియు బంధుమిత్రులపై మాత్రమేగాక సర్వజీవులపై ప్రసరింపజేయాలి.

ప్రేమ అమృతముకన్న మధురమైనది. సకల విద్యల సారము ప్రేమతత్వమే. మిారు స్వాళ్ళలో, కాలేజీల్లో అభ్యసించే విద్య కేవలం ‘ఇస్టర్సేషన్’కు (విషయపరిజ్ఞానానికి) సంబంధించింది. దానివలన ‘ట్రాన్స్‌ఫర్మేషన్’ (పరివర్తన) సాధ్యం కాదు. ముఖ్యంగా మిా ప్రేమను విశాలం గావించుకోవాలి. మిా తలంపులను పరిశుద్ధం చేసుకోవాలి. పరిశుద్ధ హృదయులు మాత్రమే భగవత్తత్త్వాన్ని గుర్తించగలరు. భగవంతునికి ఒక ప్రత్యేకమైన రూపం లేదు. ప్రేమయే భగవత్స్వరూపం. కాబట్టి, మిా హృదయంలో ప్రేమను ప్రతిష్ఠించుకోండి. ప్రేమ ఒక్కటే మిాకు కష్టాలనుండి విముక్తి ప్రసాదించగలదు. వేదము “శ్వాణంతు విశ్వే అమృతస్య పుత్రాః” అన్నది. మిారు అమృతపుత్రులేగాని, అన్మతపుత్రులు కారు. మిమ్మల్ని మిారు అన్మతపుత్రులుగా భావించుకోవటంచేతనే బలహీనులవుతున్నారు. ‘మేము అమృత పుత్రులం’ అని దృఢంగా విశ్వసించండి. అప్పుడే మిా హృదయంలో నిజమైన ప్రేమ ఆవిర్భవించి దివ్యమైన ఆత్మానందమును అనుభవింపజేస్తుంది.

### ఆత్మయే పరమ నత్యం, పరమ గమ్యం

మిారు పుట్టినది దివ్యమైన ప్రేమతత్త్వాన్ని అనుభవించటానికి గాని, తిని తిరగడానికి కాదు. ఈసత్యాన్ని గుర్తించండి. దేహముపట్ల మమకారమును పెంచుకోకండి. దేహాభిమానమును విడిచిపెట్టసంత వరకు మిారు ఆత్మతత్త్వాన్ని అర్థం చేసుకోలేరు. “నేను ఎవరిని? ఎక్కడినుండి వచ్చాను? ఎక్కడికి పోతాను? ఇక్కడ ఎంతకాలం ఉంటాను?” అని మిమ్మల్ని మిారు ప్రశ్నించుకోండి. ఆత్మవిచారణ అనేది ఈప్రశ్నలతోనే ప్రారంభమౌతుంది. మిారు ఆత్మస్వరూపులేకాని, దేహస్వరూపులు కారు. ఈ జగత్తులో అన్ని వస్తువులూ రూప నామములతో కూడిఉన్నాయి. కానీ, ఆత్మకు రూపనామములు లేవు. ఆత్మతత్త్వాన్ని గుర్తిస్తే మిారు పరమాత్మతత్త్వాన్ని గుర్తించినవారవుతారు. అదే పరమనత్యం. అదే పరమగమ్యం. అదే పరమతృప్తి. అట్టి ఆత్మతత్త్వాన్ని, అమృతత్త్వాన్ని అనుభవించాలంటే మిారు ప్రేమస్వరూపులుగా రూపొందాలి. ప్రేమనుండియే మిాకు పరిపూర్ణమైన శాంతి లభిస్తుంది. అందరూ ‘మాకు శాంతి కావాలి’ అని అడుగుతుంటారు. శాంతి అనేది స్వర్గము నుండి ఉడిపడదు. అది

ప్రేమనుండియే ఆవిర్భవిస్తుంది. ప్రేమయే భగవత్స్వాత్మారానికి రాజమార్గం. భగవంతునికోసం మిారు ఇక్కడా, అక్కడా వెదకనక్కరేదు. తాను ప్రేమస్వరూపునిగా మిాయందే ఉన్నాడు. మిా హృదయం ప్రేమమయమైనప్పుడు మిారే భగవత్స్వరూపులవుతారు. కాబట్టి, మిా ప్రేమను విశాలం గావించుకోండి. భగవంతుడు మిాయందే ఉన్నాడన్న సత్యాన్ని గుర్తించుంతవరకు మిాకు బాధలు తప్పవు.

### ఆదర్శమూర్తి గంగాధరభట్

ఈసందర్భంలో గంగాధరభట్ గురించి మిాకు మరికొన్ని విషయాలు చెప్ప దల్చుకున్నాను. ఇతను మడియాల నారాయణభట్కు కుడిభుజంగా ఉంటూ అన్నివిధాలుగా అతనికి సహాయసహకారాలనందిస్తూ వచ్చాడు. ఒక పర్యాయం నారాయణభట్ చెప్పేదు “గంగాధరభట్! నీవు ఏ పని చేసినప్పటికీ సంస్థమైక్క శ్రేయస్సు దృష్టిలో పెట్టుకో. నీకేదైనా సమస్య ఎదురైతే హృదయపూర్వకంగా స్వామిని ప్రార్థించు. స్వామియే నీకు మార్గం చూపిస్తారు.” ఆనాటినుండి గంగాధరభట్ స్వామిపట్ల అచంచలమైన విశ్వాసంతో తన కర్తవ్యకర్మలను నిర్వర్తిస్తూ వచ్చాడు. స్వామియే తన ప్రత్యక్షదేవమని, తన జీవనాధారమని విశ్వసించాడు. స్వామికి సంపూర్ణంగా శరణాగతుడైనాడు. అచంచలమైన భక్తితో, అంకిత భావంతో అళిక, ముద్దనహళ్ళి విద్యాసంస్థల అభివృద్ధికోసం తాను అహర్నిశలు కృషి సల్పుతున్నాడు. అతని నేతృత్వంలో ఆ సంస్థలు ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించాయి.

నేను 1979లో షాలిసారిగా ఆలికెకు వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఏవో రెండు మూడు చిన్నచిన్న భవనాలు కనిపించాయి. మళ్ళీ రెండు సంవత్సరాల క్రిందట వెళ్ళేటప్పటికి ఆ విద్యాసంస్థ రూపరేఖలే మారిపోయాయి. ఆ సంస్థ సాధించిన అద్భుతమైన ప్రగతిని చూసి నాకే ఎంతో ఆశ్చర్యం కలిగింది. అళిక సువిశాలమైన భవనాలు కలిగిన ఒక సుందరమైన పట్టణంగా మారిపోయింది. అయితే గొప్పతనం అంతర్ముఖమైన అభివృద్ధిని సాధించటంలోనే ఉన్నదిగాని, భవనాలను నిర్మించుకోవటంలో లేదు. నగరాలలో, పట్టణాలలో ప్రజలు పెద్దపెద్ద భవనాలను నిర్మించుకుంటారు. కానీ, ఏమి ప్రయోజనం? వారి మనస్సు నిండా దురాలోచనలే! దుర్భావములే!

ఈరోజు చిన్నచిన్న పిల్లలు వేదికమాదికి వచ్చి ఎంతో చక్కగా ప్రసంగించారు. ముఖ్యంగా

ఆ వైశ్వాస్మాలు విద్యార్థి చేసిన ప్రసంగం నన్నెంతగానో ఆకట్టుకుంది. అతను హృదయపూర్వకమైన ప్రేమభావంతో ప్రసంగించాడు. ఈవిధంగా విద్యార్థులను ఆదర్శప్రాయులుగా తీర్చిద్దిదానికి గంగాధరభట్ ఎంతగానో కృషి చేస్తున్నాడు. ఎన్ని అడ్డంకులు ఎదురైనప్పటికీ అన్నింటినీ తట్టుకొని నెట్టుకొని స్వామిపట్ల అచంచలమైన విశ్వాసంతో దైర్యంగా ముందుకు సాగుతున్నాడు. ఒక పర్యాయం అతను నావద్దకు వచ్చి “స్వామి! నేను వృద్ధుడనైపోయాను. వయోభారము వలన ఈ సంస్థలను సమర్థవంతంగా నిర్వహించ లేకపోతున్నాను. కాబట్టి, నా స్థానంలో ఎవరైనా ఒక మంచివ్యక్తిని నియమించి నాకు ఈ బాధ్యతనుండి విషుక్తి ప్రసాదించండి” అని ప్రార్థించాడు. మంచిచెడ్డలు మన దృష్టిలోనే ఉన్నాయి. నిజంగా నా దృష్టిలో చెడ్డవారు ఎవరూ లేరు. అందరూ మంచివారే! నేను చెప్పేను “గంగాధరభట్! నీవు ట్రస్ట్ షైర్పున్ పదవిలో కొనసాగవలసిందే! నీవెంట నేనున్నాను. అన్నీ నేను చూసుకుంటాను. అదైర్యపడకు” అని. స్వామి తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తూ వస్తున్నాడు.

### తపన్సనగా ఏమిటి?

కర్తవ్యాన్ని విస్మరించి ఎక్కుడో అరణ్యానికి పోయి తపస్సు చేసుకోవాలనుకోవటం వెళ్తితనం! అసలు తపస్సనగా ఏమిటి? ఏ పనీ చేయకుండా కళ్యామూసుకొని ‘కృష్ణ! రామా!’ అనుకుంటూ కూర్చోవటమా? కాదు, కాదు. సత్యంకల్పాలను, సద్గుణాలను అభివృద్ధి పరచుకొని నిరంతరం సత్కర్మలనాచరించటమే నిజమైన తపస్సు. మనోవాక్యాయ కర్మలను ప్రేమమయం గావించుకోవటమే నిజమైన తపస్సు ఆలికె మరియు ముద్దనహళ్ళి అధ్యాపకులు చేస్తున్నది అదే! అందుచేతనే వాళ్ళు విద్యార్థులను ఆదర్శప్రాయులుగా తీర్చిదిద్దగల్లుతున్నారు. ఈ ఉత్సవంలో పొల్గానట్టానికి వచ్చిన విద్యార్థులను చూస్తుంటే నాకెంతో ఆనందంగా ఉన్నది. మాస్మాలులో మరియు ఇన్స్టిట్యూట్లో విద్యార్థులను ఎంపిక చేసేటప్పుడు అలికె, ముద్దనహళ్ళి విద్యార్థులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వపాశిందిగా నేను అధికారులకు చెబుతుంటాను. నేను కోరేది ప్రేమ ఒక్కటే! మిమరు ఈ ప్రపంచాన్నంతా ఇచ్చినా నాకు అవసరం లేదు. మిమ ప్రేమను నాకిప్పండి, చాలు. మిమ హృదయక్షేత్రంలో ప్రేమబీజాన్ని నాటుకోండి. అదే క్రమక్రమేణ కల్పవృక్షముగా రూపొంది. జగత్తుకు సుక్షేమాన్ని చేకూర్చుతుంది.

విద్యార్థులారా! ముఖ్యంగా మిమ తల్లిదండ్రుల ఆజ్ఞలను శిరసావహించండి. తల్లిదండ్రులే

ప్రత్యక్షదైవస్వరూపులు. మింతల్ని మిమ్మల్ని నవమాసాలు మోసి కని పెంచి పెద్దచేసింది. మింతప్పునికి మరియు అభివృద్ధికి తల్లియే మూలకారణం. కాబట్టి, తల్లికి మింత మొట్టమొదట కృతజ్ఞత చూపండి. తల్లి అనుగ్రహానికి పాత్రులు కండి. తల్లి అంటే కేవలం దేహమాత మాత్రమే కాదు, అమె లోకమాత కూడా. సాక్షాత్తు జగన్మాతయే మింతల్ని రూపొన్ని ధరించి మిమ్మల్ని పోషిస్తున్నదని విశ్వసించండి. గంగాధరభట్ తన తల్లికి ఎంతో సేవ చేశాడు.

తల్లిని హృదయపూర్వకంగా సేవించినందువల్లనే అతను ఈనాడు స్వామిప్రేమకు పాత్రుడైనాడు. మా నరసింహమూర్తి ప్రశాంతి నిలయంలో వార్దెన్గా ఉన్నప్పుడు ఒకనాడు నావద్దకు వచ్చి “స్వామి! మా అమ్మ క్యాన్సర్ వ్యాధితో బాధపడుతోంది. అమె పరిస్థితి చాలా సీరియస్గా ఉంది” అన్నాడు. అప్పుడు నేను “పిచ్చివాడా! నీవు చేపేది ఏ తల్లిగురించి? ఈ తల్లిగురించా? ఆ తల్లి గురించా? దేహానికి సంబంధించిన తల్లి ఏనాటికైనాపోక తప్పదు. కాబట్టి నీవు నిత్యసత్యమైన తల్లిని ఆశ్రయించు” అని చెప్పాను. కొన్నిరోజుల తరువాత అతను వచ్చి “స్వామి! మా తల్లి మరణించింది” అని చెప్పాడు. అప్పుడు నేనతనిని ఓదార్ఘుతూ “నరసింహమూర్తి! స్వామియే నీ తల్లి, స్వామిసన్నిధే నీ పుట్టినిల్లు” అని చెప్పాను. అతని తల్లికూడా చాలా పవిత్రహృదయురాలు. “నరసింహమూర్తి! ఎలాంటి పరిస్థితి యందైనా నీవు స్వామిని వదలిపెట్టకు. నీ జీవితాంతం స్వామిసన్నిధిలోనే ఉండు” అని ఆమె చెబుతూ ఉండేది.

తల్లి ప్రేమస్వరూపిణి. తన పిల్లల క్షేమంకోసం మరియు అభివృద్ధికోసం ఆమె ముక్కెటిదేవతలకు మొక్కుకుంటూ ఉంటుంది. తల్లియొక్క నిస్వార్థప్రేమను అర్థం చేసుకోండి.

(2004 జనవరి 27వ తేదీ సాయంత్రం సాయికుల్వంతో శ్రీవారు కన్నడ భాషలో గావించిన దివ్యపన్యాసం)